חפצים

אריאל רוזן-צבי
1944-1996

אריאל רוזן-צבי 1944-1996

"תנו כבוד לחפצים
לחפצים יש זיכרון ארוך
החמימות הסבל והרוך
דבקים בהם ללא מנוח

הם לא יתנו לך להתאושש
הם לא יתנו לך לברוח
תמיד תוכל לשוב ולמשש אותם
לחפצים יש כוח..."

מתוך "חפצים אישיים", נעמי שמר

זיכרון. איך משמרים זיכרון?

שנה אחר שנה דיברנו, נאמנו, שוחחנו, ציטטנו, השמענו הקלטות. בניסיון להחיות את הדמות, לתת לנכדים תחושה של מי היה הבעל, האב, החבר, המורה, האיש. ואריאל הרי היה איש של מילים. רטור בחסד. אך בכל הזמן הזה שדיברנו בסלון החפצים היו שם, במגרות, במדפים, במחסן, דוממים, מחכים לתורם. השולחן, הספרים, המסרק, המחשבון. הכל עדיין שם. והסיפור שלהם אחר מזה שלנו, יומיומי יותר. לא הירואי, מחוספס, אנושי, אנושי מדי. אבל דווקא מתוך החספוס הזה עולה הדמות העגולה, חיה מתמיד. מצחיקה בחסרונותיה, באובסיביות, בשטותניקיות, בגאונות. את הדמות הזו ביקשנו לדובב כאן. לא למען המת - למען החיים. אין כאן ניסיון לסכם את ההיסטוריה, לא של החפצים וגם לא של אריאל, אלא לנצל אותם למבט אישי, לסדרת מבטים אישיים. הדפים שלהלן מכילים את מה שעוררו חפצים שונים בקרב אנשים שונים, משפחה וחברים, שכולם חולקים אהבה גדולה וגעגועים גדולים לאיש היומיומי והחד פעמי הזה.

חפצים /

מרים

שמרנות, ושמץ כפייתיות, הביאה לכך שקבוצת חפצים ליוו את אריאל תמיד, אלה גם לא שינו כמעט את צורתם במשך השנים - גם כשהתבלו והוחלפו. אריאל לא נפרד מהם עד ליומו האחרון - כאשר החזרנו את "חפציו-מלוויו" המיותמים לביתו, ולמגירה בשולחנו - משם הם משמרים עבורנו את זכרונו.

טלוויזיה /

מרים

המכשיר, שחור-לבן, נכנס לבית בתחילת שנות השבעים ובשעת החדשות הפך למרכז הבית. החלק החשוב ביותר היתה האנטנה שהזדקרה מעל הטלוויזיה ושאסור היה להזיז או אפילו לנשוף בקרבתה - ושהיה צריך תמיד להגן עליה היטב בפני התרוצצויות הילדים. כשהמיקוד התקלקל כולם נחלצו לעזרה - ובאין מוצא, לא היתה ברירה אלא לעמוד מהצד ולהחזיק בתורנות עד סיום החדשות. כאשר התחנה יצאה מאיפוס - נותרו רק הדפיקות על הטלוויזיה מהצד - מומחיות בלעדית של אריאל.
אחר כך הטלוויזיה שודרגה לצבעונית, והיה המחיקון והאנטי מחיקון, ואז נוסף מכשיר ההקלטה (וידיאו). והיה אם אריאל לא הספיק להגיע הביתה בשעה היעודה- היה צריך להקליט - ואבוי אם ההקלטה לא צלחה או נשמרה. עד לפני שנה קלטות אלה מלאו את הארון, ועתה הן מקודדות על כמה דיסקים. מתקדמים.

#02 כיפה סרוגה

כיפה /

בניה

הכיפה מבטאת עבור המאמין צניעות וקבלת עליונותו של האל.
רעיונות אלו היו מקובלים על אבא, ובכל זאת את הכיפה הוא חבש בשמץ קל של התרסה.
התרסה כנגד הדתיים, כאשר הביע דעות שנתפשו כ"חלוניות" ואף זכה לכינוי "אנטי דתי חובש כיפה". אבל הייתה גם התרסה כנגד חבריו החילונים " הנה אני הדוס משחק את המשחק שלכם ואפילו מצטיין בו".
כאשר הופיע אבא בטלוויזיה הייתה זווית צילום מיוחדת - זווית הכיפה שלצערו של אבא חשפה גם את שערו המקליש.
הכיפה היא אחד מפריטי הלבוש הממתגים ביותר בחברה הישראלית, אבל גם אותה הצליח אבא להפוך לפריט מייחד.

תעודה מס'
ELAL
מועדון הלקוחות
FREQUENT FLYER CLUB
1996
THE ISRAEL BAR
CARTE D'
STATE OF ISRAEL
DRIVING LICENCE
ETAT D'ISRAEL
CARTE DE PRESSE
1968

מדינה יהודית ודמוקרטית
ועדת החקירה לעניין רצח ראש הממשלה מר יצחק רבין ז"ל
ידסל ממון בין בני זוג
דיני המשפחה בישראל
אריאל רוזן־צבי

/ HERMES Baby

מרים

מכונת כתיבה קטנה, נארזת במעין מזוודה, אריאל הביא אותה כנדוניה מבית ההורים. בימי בת-קול העליזים, היה נושא איתו את מכונת הכתיבה באוטובוס לאוניברסיטת בר-אילן, ועליה הדפיס הכל - ממאמרים, דרך כתבות ועד שירים והסיפורים. היא ליוותה את אריאל עד כניסת המחשב מקינטוש דגם 1985 - 1996 שהסתתר אי-שם במרתפי אוניברסיטת תל-אביב עד שהלך גם הוא לבית עולמו.

[גילוי נאות: לא נמצאה בינתיים, אבל לבטח "קבורה" באחורי הבוידעם היכן שהוא]

בת קול /

ישי

סוף שנות השישים, בין לימודי הספרות והמשפטים, ועם תינוק אחד בבית, עורכים גם עיתון. עיתון של ממש: פיליטונים על קורצוויל, ביקורות ספרות, חדשות אוניברסיטאיות, ראיון עם לוי אשכול. שלשה-ארבעה צעירים, נערים ממש. כמה חוצפה ואומץ צריך בשביל כך, וכמה מעורבות, ורצינות ואכפתיות. הם באמת ובתמים האמינו בתיקון החברה, וגם האמינו שהם אלו שצריכים ויכולים לעשות זאת. וכשרואים את עלוני סטודנטים דהיום ("סקר: באילו קורסים אפשר לסמס בלי הפרעה") נזכרים עד כמה רחוק העולם הזה משלנו.

בת קול

בגליון הפעם:

נו שמחרים

מטאל החברה הישראלית תשכ"ז

שטודנטים פוליטיקנים

לוחץ לי

ציונים התם בזמן הזה

„בר־אילן" הצטרפה לאסא

בקרוב חוות אביביה למרכז הסטודנט

הוקם החוג לסדרי המדינה

סטודנט

כפית של כסף /

רות

אריאל, לפי הסיפורים, לא נולד "עם כפית של כסף" בפה. אמנם סבא לציקה היה שייך לאריסטוקרטיה של הפועל המזרחי, אבל הכסף לא זרם כמים בדירה הקטנה בדרך חיפה. אריאל שהכרתי ידע להעריך כפית של כסף. ידע להעריך, ליהנות, להתענג על מותרות ושפע. יחד עם זאת מעולם לא היתה זו מטרה בפני עצמם.
אמנם לא גדלתי כילדה אצל אריאל ומרים - אבל אחת החוויות המשמעותיות שלי בכניסה למשפחה - היתה ההכרה שכל מי שחוסה בצילה, לעולם לא ירגיש מחסור. לעולם הכוס תהיה מלאה עבור מי שצריך, תמיד יהיה די, בכל פעם שתרצה משהו חשוב -תרגיש כאילו אתה ממש נולדת עם כפית כסף משלך.

גביע כסף /

ריקי

התאריך 2.7.1944, יום פדיון הבן.
שמו אריאל ניתן לו כדי להנציח את סבא אריה יהודה, אביה של אימנו.
בזמן שאריאל נולד לא היה ברור עדין גורלם של סבא יהודה אריה וסבתא רבקה, הוריו
של אבינו שנשארו בצ'כוסלובקיה ונספו מאוחר יותר באושויצים.
הרב הראשי של כפר סבא הציע את השם אריאל כשילוב של שני השמות.
הגביע עצמו נקנה על ידי דודה בושקה -"דודת הפינוקים והמתנות".
ארי נולד וגדל בכפר סבא.
גרנו אצל סבתא כשהמשפחה המורחבת מסביבנו.
ארי היה השריף הבלתי מעורער. שלנו, שלי.
לחיים, ארי.....

אבטיח /

אסף

אבא ידע להנות. הנאה תמימה, כמו ילד קטן, מהדברים הפשוטים והקטנים.
לאכול פלחי אבטיח קר ולהכתים את הגופיה. מטעמים של שוק הכרמל.
"אתה רואה אספי, ככה נראה אבטיח בלי גרעינים" אמר לי אבא בעוד אנו עומדים באחד הדוכנים בשוק מול אבטיחים חצויים מלאי גרעינים כרימון, ומול מבטו הרושף מזעם ואולי קצת מבודר של המוכר. והרגע המפחיד והמבלבל הזה היה תמצית מזוקקת של אבא: קצת רוע וביקורתיות, חוסר פחד והיכולת להנות מהרגעים השטותיים הללו.

אטרי /

איסי

בט' באב הצטרף למשפחתנו דייר חדש, אטרי שמו. הייתי אז כבן שבע או שמונה. בבוקרו של יום, אבא הכריז שנוסעים לכלבו שלום. הוא כינס את שלושת בניו - בניה, ישי ואנוכי - ונסענו יחדיו למגדל הגבוה ביותר במזרח התיכון. ביקור בכלבו שלום היה תמיד חגיגה. גודל המקום, כמות האנשים ומגוון המוצרים השרו עלינו תחושת הוד והדר. ובמרפסת, המצויה בתפר שבין החלק התחתון והרחב לבין החלק הצר של מגדל המשרדים, התחבא היהלום שבכתר - פארק שעשועים קטן ולצדו מוזאון השעווה. החגיגה הפעם הייתה גדולה כפליים מכיוון שהיה מדובר בתשעה באב. יום האבל על חורבן הבית, שמעולם לא הצלחתי לחוש בו עצבות והדבר גרם לי לעתים לייסורי מצפון. אינני זוכר אם קניית האטרי הייתה מטרת הנסיעה, או שאולי היא נעשתה באופן ספונטני, אבל בדרך הביתה סחבנו אתנו קופסה גדולה ובה מכשיר ומספר משחקים - פאקמן, טניס, מכוניות מרוץ וירי בטנקים. הגרפיקה הייתה בסיסית מאוד - את מכונית המרוץ ייצגו קו עם ארבע עיגולים, והטנק היה מלבן שממנו יצא קו ארוך - וכך גם חוקי המשחק. אבל אין לי ספק שלא ניתן ליהנות מהמשחקים המתוחכמים והמסובכים שקיימים כיום בשוק יותר מההנאה שאנחנו שאבנו מן האטרי ההוא. האטרי הפך באחת לאטרקציה השכונתית. כל ילדי השכונה באו לשחק בו, ואנחנו כאדונים באחוזתם הקצנו זמנים. ואבא, גם הוא לא טמן ידו בצלחת. הוא יכול היה לשחק שעות באטרי ולהתרגז מאוד אם (כאשר) נפסל. כי הוא לא היה מאותם מבוגרים שמוותרים לילדים כי הם ילדים. גם לא לילדיו. אבא תמיד רצה לנצח, אולי בגלל יצר התחרותיות שקינן בו, אולי בגלל שהיה ילד בעצמו. האטרי ליווה אותנו כמה שנים עד שנזנח לטובת אטרקציות חדשות ונוצצות יותר, ונשכח מלב.

תספורת /

אסף

"תפסיק לזוז. אל תדאג, אני אעשה לך עד העצם".
"קצת מתחת לעצם" ניסיתי לשמור על הפיאות ועל הכבוד הדתי שלי.
אני יושב על כסא באמצע הסלון, לבוש בתחתונים, מעלי רוכן אבא בגופיה ומכנסיים קצרים, זוג מספריים ביד אחת ובשניה המסרק הנצחי.
בדרך כלל אבא ניהל בזמן התספורת שיחה ערה בטלפון, ובכל פעם שהשיחה התלהטה (וזה היה לא מעט) חששתי שההתלהבות תשאיר חותם בשערות ראשי.
אני בטוח שהיתה משמעות מיוחדת עבורי לתספורת הקבועה אצל אבא. לכן אני כנראה לא מוותר על המנהג הזה גם עם בניי שלי.

טלית /

ישי

אז מה יש בתיק הטלית? טלית כמובן (מלוכלכת למדי), שבה היינו מתכסים בברכת כהנים, עד שהמנהג הנפלא הזה הפך לילדותי מדי בשבילנו (מתי בעצם?).
אבל היה שם הרבה יותר מזה. חומש, ממתקים מתחדשים - תמריץ חשוב להליכה לתפילה - וכמובן, גולת הכותרת: פסקי דין. חוברות דקות בכריכה כחולה. אין כתפילת שחרית של שבת לקריאת פסקי הדין החדשים. ומי שלא ראה את אבא יושב ומתרכז בפסקי הדין לא ראה ריכוז בתפילה מימיו.

ואת הכתובת על התיק רקמה באהבה, כמו בטליתות של כולנו, רותי שלווין. ותמיד עם הפסוק המתאים ביותר, לשם ולאדם. "אשרי אדם עז לו בך".

ירושלם

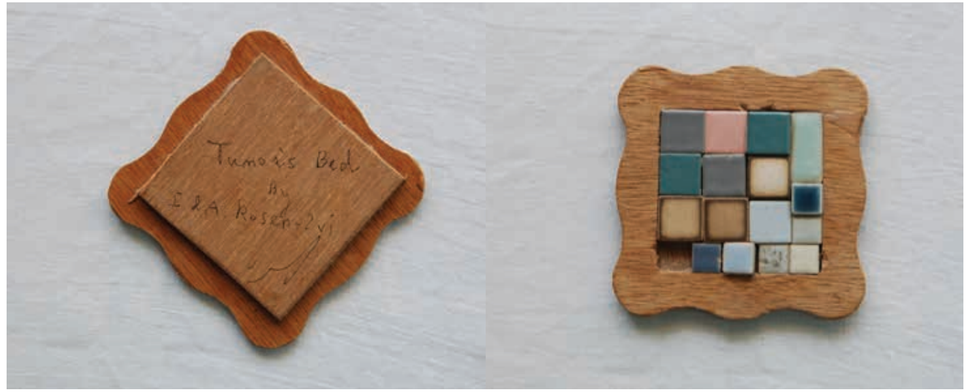

"מיטת הגידול" TUMOR'S BED /

מרים

תחילתו של מעשה בקומה ה-11 בבית החולים MSKCC בניו-יורק, שם המתנו בחודש מרץ 1994 לניתוח הגורלי. "מתאמת הרווחה" הפצירה באריאל לגשת לחדר ריפוי בעיסוק, בזמן ההמתנה לניתוח שיהיה למחרת.
סופו של המעשה, בעבודת פסיפס - קטנטנה, משותפת לאריאל ולאיסי (המלווה שלנו בשעות הקשות), "יצירה" שאריאל הכתיר בשם "מיטת הגידול". כהרגלו, מחוספס, ענייני וישיר.
היצירה שבה איתנו ארצה, ומאז שוכנת במקום של כבוד בארון הספרים בחדר העבודה, לזיכרון.

מסמך למסמכים
אריאל ריידר צבר
אוניברסיטת תל אביב
קטור לפילוסופיה
אריאל
לכבודת

פנקסים /

מרים

פנקסי טלפונים, כתובות, פגישות, רישומים, רעיונות וראשי פרקים. מספרי חשבונות בנק, ביטויים ייחודיים לשינון (גם באנגלית), הוראות נסיעה, רשימת מסעדות כשרות, כרטיסי ביקור מוצמדים..
עולם ומלואו בתוך הפנקסים הקטנים בכתב קטן ומדויק, שהועתקו מדי זמן מחדש.
אפשר לטייל לאורך ורוחב חייו של אריאל דרך דפי הפנקסים הקטנים הללו.

רוזן צבי אריאל
Name
שם
6047
Membership Card
תעודת חבר
3108438
Identity Card
תעודת זהות
26 סוסין
Address
כתובת
64684 תל אביב
1996
לשכת עורכי הדין
בישראל
THE ISRAEL BAR
לפרופ' אריאל רוזן-צבי
עם סיום כהונתך כסגנהל
המכון להשתלמות עורכי-דין
בהוקרה רבה
לשכת עורכי הדין בישראל
יוני 1991
תמוז תשנ"א

המשרד /

איסי

בשנים המוקדמות של ילדותי - תחילת שנות השבעים - אבא היה עורך דין.
היה לו משרד ששכן ברחוב שטנד 11 בתל אביב. המשרד היה משרד קטן בקומת הקרקע של בית מגורים שאותו חלק עם שותף, אחד עו"ד עודד ונגלניק. המשרד היה קטן אבל כילד הוא נראה לי גדול ומרשים. הזיכרון שלי מן המשרד של אבא הוא זיכרון מתוק, כי בכל פעם שהייתי הולך לבקר את אבא במשרד היינו הולכים לחנות המכולת בפינת הרחוב ואבא היה קונה לי וופלה מצופה בשוקולד; אותה וופלה עם ארבע גבעות שוקולד שאין בה ולו גרם אחד של מוצקי קקאו, שטעמה היה טעם גן עדן. אבא היה עבורי אביר הצדק. הייתי משוכנע שהמשרד הקטן-גדול הזה מהווה בסיס שממנו יוצאים ללחום בכוחות האופל ולהביס אותם. (שנים רבות אחר כך למדתי שאבא ייצג בעיקר בעלי הבתים שביקשו לפנות דיירים בדמי מפתח מדירותיהם).

פלאפל /

יוסי

מה כבר אפשר לכתוב על אריאל ופלאפל שראוי להיחקק בזיכרון? שאריאל היה זללן? שאריאל היה כל כך ישראלי? שאריאל סתם אהב פלאפל? אף אחד מאלה אינם באמת מה שהוא. אז מה כן?

"פנינת הפלאפל" היא דוכן ליד השק"ם בתל אביב. לשם צעדנו ברגל מרחוב סוטין, אריאל ואני, אינספור פעמים באמצע השבוע, בשעות בין ערביים.

שם - עם מנת פלאפל, מעוטרת בטחינה נוזלת, היה מתגלה אריאל כמו שיכולתי להכיר רק שם. שונה לחלוטין, לא הפרופסור, לא הדיקאן, לא הפוליטיקאי, לא הידען, לא החרוץ וחד המוח.

שם היה אריאל ללא מסכות, שובב, מתלוצץ ו"מציק" לכל עובר ושב, משתטה, צוחק בקולי קולות בצחוקו המתגלגל, אריאל של שיחות סרק על דא ועל הא, ללא כל מאמץ של אינטלקט או ידע.

אלו היו שעות של כיף והנאה עצומים עם אדם רב פנים שאהבתי כל כך.

שוק בצלאל /

איסי

כשאכלנו מחוץ לבית, דבר שקרה לעתים רחוקות מאוד, היו בסך הכול שתי אפשרויות: האפשרות החגיגית - מסעדת שיפודים בכרם התימנים (צארום, גמליאל, שאול ומאוחר יותר מגנדה); והאפשרות החגיגית פחות - פלאפל שוק בצלאל. הליכה לשוק בצלאל נפתחה בשאלה (רטורית) מצד אבא: "מי רוצה ללכת לשוק בצלאל?", הכרזה שנענתה בצהלות שמחה מצדנו הילדים.
בשוק ניצבו ארבעה או חמישה דוכני פלאפל זה לצד זה, כולם דומים זה לזה הן במראה והן בטעם, עובדה שלא מנעה מאבא להחליט מי מהם הוא "הטוב ביותר" ואצלו ורק אצלו אכלנו. דוכן הפלאפל היה רצוף אינספור קערות, ובהן סלטים מסוגים שונים ומשונים, ובמרכז עמד היהלום שבכתר קערת הפלאפל ולצדו קערת הצ'יפס - תפוחי אדמה חתוכים הטבולים בבלילה ונזרקים אחר כבוד לשמן רותח.
בשוק בצלאל לא קיבלת חצי מנה או מנה פלאפל. קיבלת פיתה ליד והאחריות למילויה עברה אליך. אבא לימד אותנו את הטריק בפעם הראשונה ואנחנו יישמנו אותו בקפדנות: את הפיתה אוכלים רק בסוף. תחילה לוקחים פלאפל וצ'יפס וכמה סלטים ושמים אותם בתוך הפיתה, אך לא אוכלים אותה אלא רק את הפלאפל והצ'יפס. רק אחרי כמה סיבובים של פלאפל וצ'יפס - שהבטן התפקעה - הגיע זמנה של הפיתה להיאכל. לא פלא שכל ביקור בשוק בצלאל נגמר בכאב בטן.

פנקס קופת-חולים /

בניה

פעם נשאלתי מה הייתה השקפת עולמו הכלכלית של אבא.
לקח לי שניה לענות (אבא הרבה לדון בפוליטיקה מזווית משפטית, מדינית וחברתית אבל רק מעט מהזווית הכלכלית) ואז השבתי שהוא גדל על ברכי הפועל המזרחי, וליבו תמיד היה עם החלשים ולכן היה סוציאל דמוקרט.
אני בטוח שאבא היה גאה מאוד בפנקס קופת החולים ובמה שהוא מייצג ובביטוח הבריאות הממלכתי, אחד השרידים האחרונים של מדינת הרווחה.

תפילת הדרך /

ריקי

ארי הוא רציונליסט. כמובן. ובכל זאת היה לו קמע. היה לנו קמע.
זה הקמיע שלנו להבטיח ש"הכל יהיה בסדר."
בכל תיק, ארנק, מגירה, רכב, כיס. בכל נסיעה קרובה או ארוכה בארץ או בחו"ל. תפילה שמלווה אותנו מהילדות, בנסיעות הרבות באוטובוס שבין תל-אביב לכפר סבא.
המעבר לתל אביב בשנת 1955 היה בגדר "יציאה לגלות", הבית תמיד נשאר כפר סבא.
יציאה לחופשת בית ספר של סוכות, חנוכה, פסח והחופש הגדול, נוצלה מיומה הראשון ועד האחרון לנסיעות לכפר סבא. בכוון הלוך: אמא ושני ילדים עמוסי מזוודות נוסעים באוטובוס אגד 561, המאסף מתל-אביב לכפר סבא . ובכיוון חזור, בנוסף למזוודות , סלים סלים עם תפוחי אדמה, פרי הדר, בוטנים, אבוקדו ועוד יבולים מהשדות והפרדס של ה"אחים אנטמן". וכל נסיעה החלה בתפילת הדרך, של שנינו, בכוונה גדולה, שיעבור בשלום ללא הקאות ושאר מרעין בישין.
אבל לא רק נסיעות. גם בבית בתל-אביב היה שימוש קבוע בתפילה זו.
אבא ואמא יצאו באופן קבוע בימי חמישי בערב לסרט. נותרנו שנינו, ילדים חרדתיים שבמקום להרגיע אחד את השני, מדאיגים עוד יותר. כמובן שלא נרדמנו עד שובם. באחד משלבי ההמתנה כשאחד מאתנו נכנס ל"חרדת יתר", שלפנו את ה"קמיע" ומיהרנו להגיד בדבקות את תפילת הדרך.
גם בהמתנות על המרפסת הגדולה לאמא ה"מבוששת לבוא" (איחור של 10 דקות) תפילת הדרך היתה עבורנו ה"פרוזאק" לשלווה ורגיעה.
עד היום הזה אני נושאת הדגל של תפילת הדרך, גם בשמו של ארי. שהיה כאמור רציונליסט.

תיעוד /

מרים

אריאל היה המתעד האולטימטיבי של עצמו. אהב לרשום כל דבר, לקטלג ולשמור. כל מילה, צילום והקלטה קולית. כאילו ידע שכל התיעוד הזה ישמש אותנו בבוא היום ויעזור לנו לזכור את אישיותו הרב-גונית.
אבל לא רק את עצמו תעד. הכל. קלטות אודיו (עשרות רבות, כמחציתן קנויות והשאר הקלטות ביתיות - בעיקר מהרדיו), מוסיקה קלאסית, שירים עבריים (ימי-זיכרון), שיחות, חדשות, פרשות בר-מצווה, הרצאות, משלוח בין חברים (נחמה ושלמה שהמוסיקה שלהם ליוותה אותנו בבית-חולים בניו-יורק) הקלטה של הילדים שנשלחו אליהם.
עולם חיים שלם. בדיבור, במוזיקה, ובשתיקות.

AGFA
90
THE BEATLES
40:06 אלו דברים
יהודה פליקר
פחות אבל כואב

Canon
QL
Canon
QUICK LOADING

מכונת חישוב /

אסף

יום שישי הוא יום מועד לפורענות. תחילת החופש של סוף השבוע, וכל המשפחה יחד בסיר הלחץ של ההכנות לשבת. אבא בחר בזמן האידיאלי הזה לניהול החשבונות וחישובי ההוצאות המשפחתיים. הכול היה מתועד: המחשבון רושם, דפי חשבון מודפסים, שורות הדפים מתמלאות במרקר צהוב ואמא עומדת למשפט פומבי. מתי כבר תכנס השבת?
"עוד לא, יש עוד רבע שעה" דחה אבא את השבת עד לרגע האחרון.

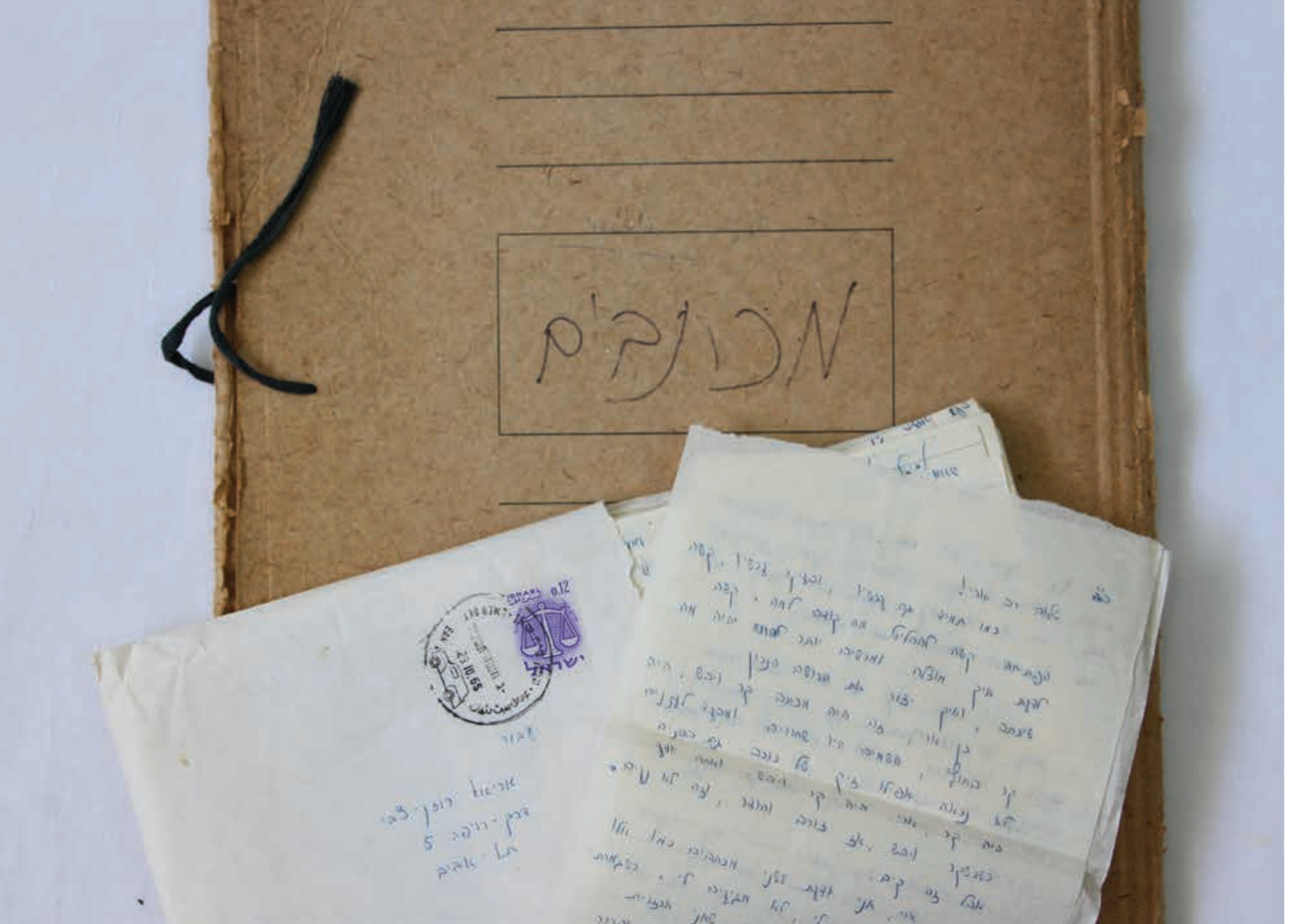
מכונים

UNIVERSITY
MIS. ROSEN-ZVI, ADVOCATE

תותים בשמנת /

ישי

מה כבר יש לכתוב על תותים בשמנת? תותים, שמנת, חותכים וזהו. אבל לא אצל אבא.
כל מה שהוא עשה - היה כל כולו. ההתרגשות, ההשקעה, הגאוה.
כשהוא הכין מאכל, בסיסי ככל שיהיה (ומותר להודות: לא מדובר בדיוק בתבשיל של קורדון בלו), לא היה דבר חשוב מזה בעולם. בחירת התותים, החיתוך, המעיכה (כן, כן, התותים נמעכו. אל תעקמו את האף - נסו בעצמכם), הערבוב. ולנו לא היה ספק שאין אמנות גדולה מזו. שאין מי שיודע להכין זאת טוב יותר.
למען האמת עד היום אין לנו ספק בכך.

מתנת יום הולדת /

ריקי

ארי אהב, קרא והכיר ספרים מילדותו.
כמתנות להורים או לשאר בני המשפחה לציון יום הולדת, יום נישואין, חגים ועוד, היה מכין מתנות מקוריות;
ממחברות שנשארו תלש את הדפים כרך אותם בסרט, העתיק שירי משוררים שהכיר, הוסיף ברכה ועיטר בציור.
אמא שמרה חלק גדול מהמתנות. הן תמיד ריגשו אותה. בתחילה כמתנות, אחר כך כזיכרונות ילדות צבעוניים, אחר כך כעדות למי שהיה ואיננו.

קלטות וידיאו /

אברי

זה לא סוד שאבא היה המתעד הטוב ביותר של עצמו - הוא שמר בקפידה גזרי עיתונות, מכתבים, פרסומים וטיוטות; וכמובן - הופעות טלויזיה.
היה צריך לדאוג מבעוד מועד שיש בבית קלטות וידאו ריקות ומוכנות להקלטה. עבור ההופעות החיות אמא ישבה בבית מוכנה והקליטה (לפעמים עם הפרסומות שלפני תחילת התכנית) ובמועדי שידור מאוחרים יותר אבא דאג לכך בעצמו. הייתה כמובן גם האופציה לתכנת את מכשיר ההקלטה אבל הדבר היה מועד לפורענות.
לאחר מכן הקלטת סומנה במדבקה ובעט נכתב שם התכנית והתאריך - ולפעמים גם הנושא.
אבא אהב את המסך והמסך אהב אותו. בשידור הוא היה חד, קולח, בהיר ושנון. המנחים אהבו אותו בגלל שהוא אמר תמיד את שעל ליבו, וסיפק את הסחורה בשפה מדויקת ויפה.
זה היה בתחילת שנות התשעים כשהטלויזיה עוד שידרה תכניות אקטואליה פחות מתלהמות שדנו בנושאים עצמם ואפילו תכנית שדנה בכבדות ראש בפרשת השבוע. אני זוכר איזו גאווה הרגשתי בכל פעם שאבא הופיע על המסך - סלב אמיתי - למרות שלא הבנתי רוב הזמן את הנושאים המדוברים. פעם אחת אפילו לקח אותי אתו להופעה ב"ערב חדש" שם התגלה האולפן של התכנית היומית כמצומק למדי. אבל התהליך כולו, כולל איפור והכנה לצילומים הותיר את חותמו.
היום הנושאים שנידונו בתכניות האירוח והחדשות איבדו רובם את הרלוונטיות אבל הקלטות האלה (שהועברו, לטובת המאה ה-21, לפורמט דיגיטלי עמיד יותר) נשארו אוצר שלא יסולא בפז. הן מאפשרות לנו לראות את אבא חי ונושם, עושה חיים, בסביבה שהייתה טבעית לו ומזכירות לנו את טון הדיבור, המימיקה והג'סטות; משמרות פנים שונות של האיש שהיה, ומאפשרות לנו לחלוק אותם עם הדורות הבאים.

דרמה במטבח /

נחמה

מעשה שהיה כך היה: מרים הייתה חולה, יום ששי הגיע, ואריאל הבין שזוגתו המסורה לא תגיע למטבח. למרק העוף ניתן מקום של כבוד בקרב משפחת רוזן-צבי, וכידוע, גם בעידן הטרום מזגני, לא נפקד מקומו אף בטמפרטורה של 40 מעלות בצל.
המחשבה על ארוחת ליל ששי ללא מרק העוף הייתה קשה מנשוא, והפור נפל.
אז רבי אריאל שינס את מותניו / חבש כובעו נעל מגפיו / השוקה דוהר, קונה הוא מהר / מצרכים למרק והביתה חוזר.
בחרדת קודש נכנס למטבח, לבש סינורה של מרים ובהתלהבות אין סופית נגש ליצור את המרק האחד והיחיד: דרמה, הרבה רעש, הרבה לכלוך, תחרותיות (מי מכין מרק עוף יותר טעים, אה? מרים או אני??) הסברים מפורטים של כל שלב בתהליך ומעל הכל הומור והרבה צחוקים.
המרק היה מופלא!
חידוש מפליג שאותו חידש אריאל בהזדמנות זו היה תוספת של גרד בשרו העשיר של הפלפל האדום שזכה לכבוד במרק ההונגרי- מבית סבתא טובה (בניגוד למרק העוף הסקנדינבי...). המרק הצח זכר והדהד את הפלפל, כמו הגונג שצלילו העשיר מחביא ומהדהד זיכרונות אין סופיים של צלילים.
המרק, ובעיקר השף הגדול, נשארו חקוקים בלבנו.

הצבע ב' /

נחמן

אריאל היה איש פוליטי.
כבר בתקופת היותו סטודנט האמין במסגרת הפוליטית של המפד"ל, אולם שאף והצליח להיות איש מפלגה בעל השפעה ללא הזדהות עם אף קבוצה.
את החיים הפוליטיים ינק בבית אביו שהיה האיש הייצוגי - בהיותו האינטלקטואל שבחבורה - של סיעה כוחנית ששלטה במוקדי כח ומקומות עבודה בהנהגתו של יצחק רפאל.
אריאל האמין מחד בצורך בקיום מסגרת מפלגה דתית לאומית, ומאידך בחובת המפלגה להיות חלק משפיע על כלל המדינה ולדאוג לכלל ולא רק לצרכים של חברי המפלגה.
במרוצת השנים הגיע למעמד של יועץ מחוזר על ידי כל הפלגים במפלגה. כולם הכירו בכושר הניתוח שלו וביכולתו להציג עמדות שלא הושפעו על ידי שיקולים זרים, עובדה שאפשרה לו לצבור כח והשפעה במפלגה. אריאל פעל במסגרות שונות של הפועל המזרחי בשנים 1965-1982.
בשנים האחרונות לחייו התרחק מהמפלגה עקב אכזבתו מהשינויים האידאולוגים שחלו בה.

ארכיון:
מרים רוזן צבי

כתבו:
אברי רוזן צבי
איסי רוזן צבי
אסף רוזן צבי
בניה רוזן צבי
יוסי מנדלסון
ישי רוזן צבי
מרים רוזן צבי
נחמה יהודה
נחמן קידר
רות רוזן צבי
ריקי קידר

צילום חפצים:
ניר נאדר

עריכה ועיצוב:
ורד שפירא

UNITED
PASSPORT
LICEU LICEICNICA GUANINI
CLAUDIO GALA